

Nieuws augustus en september over het Soortenjaar 2025x2 Steenwijkerland

In deze nieuws update:

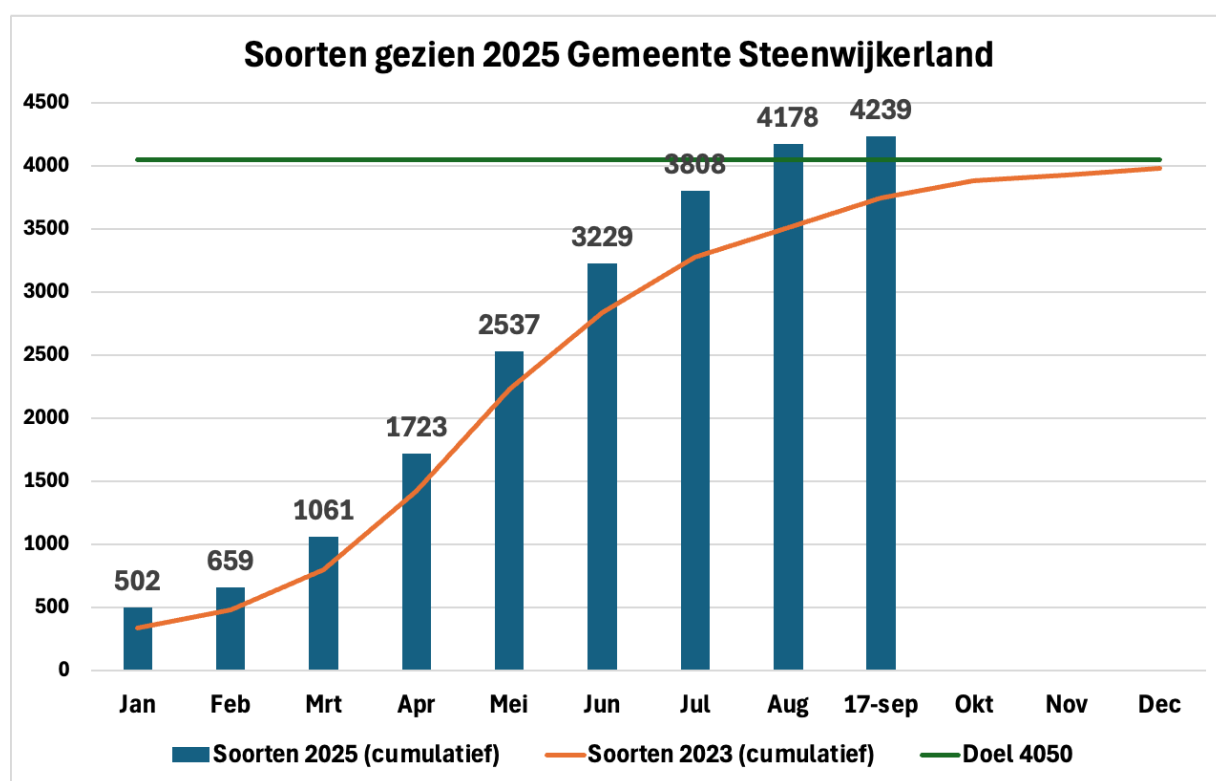
- De aantallen, goed nieuws
- De 4050ste soort
- Onze activiteiten
- Tips

De aantallen, goed nieuws

We schrijven 15 Augustus, in de app groep blinkt er een bericht: nog 14 soorten te gaan en even later nog 5, nog 2 en dan komt ook de **4050ste soort** binnen! **Doel gehaald!? Jazeker!** Het doel dat we hebben gesteld in de herfst van 2024, tegen het laatste volledig jaar aan informatie van dat moment, toen het [jaar 2023](#), stond onder de 4000 soorten.

Echter het aantal waarnemers groeit en we hadden vorig jaar onze proef bioblitz:

<https://waarneming.nl/bioblitz/13328/nw-overijssel-2024-soorten-zomertijd/>. Uiteindelijk had [2024](#) op deze datum (17 September maar dan in 2024!) 4252 soorten.

Afbeelding: resultaat ten opzichte van het doel in het blauw, en vergelijk met 2023 in oranje.

Dus inderdaad het doel is gehaald en dat met nog meer dan 4 maanden te gaan. Het record van 2024 moet nog wel ingehaald worden.

De 4050ste soort

Op waarneming.nl komen de soorten binnen door de apps ObsIdentify en Observation en op de website geregistreerde waarnemingen. De lijst van de Bioblitz wordt bijgehouden op basis van het

moment van waarnemen (vaak de data van de foto of de ingevulde waarnemingsdatum op de website) en niet registratie. Op zich volkomen logisch, het gevolg is wel dat de lijst van de Bioblitz continue aan het veranderen is. Meestal door latere registratie en soms ook door het afkeuren of correctie van de waarnemingen door validators. Bijvoorbeeld plantensoorten gecorrigeerd van 'wild' naar 'aangeplant' verdwijnen van de lijst.

Op 15 augustus was er een ongevalideerde tuinsoort die op dat moment de 4050ste leek. De laatst ingevoerde en gevalideerde soort op dat moment was een Biefstukzwam, gevonden op de Woldberg, daarom roepen we deze waarneming uit tot de 4050ste!

Onze activiteiten

Ondernomen activiteiten:

- 13 augustus, was er een avond determinatie wandeling. De locatie hadden we aangepast van de Voorst bij Vollenhove naar het Oefenterrein bij Havelte. Zie onderaan in dit document, bijlage 1 voor het verslag.
- 18 augustus, het veld bij Voorst, Vollenhove is bezocht door Niels Vlasma en Johann Prescher. Zie bijlage 2 voor het verslag.
- 30 augustus, Vleermuizen excursie bij Giethoorn van Johann Prescher. Ondanks dat het op dezelfde avond was als de gondelvaart, trok deze excursie 38 deelnemers. Na een goede uitleg op pad zijn er veel waarnemingen gedaan o.a. de Meervleermuis op het eind van de excursie bij het Giethoornse meer.

Komende activiteiten:

- 26 September (Vrijdag om 20:00 tot 23:00), nachtvlinder avond in Steenwijk in samenwerking met nachtvlinder expert Gerrit Padding. Locatie, in de tuin van Roely Luyten Het Eenspan 6, 8332 JG Steenwijk. Aanmelden noodzakelijk door te mailen naar: arjenlensen.nme@gmail.com.
- 27 September (Zaterdag van 13:00 tot 15:00) Soortensafari in Steenwijk, park Ramswoerthe. Starten vanaf de hoofdingang. Graag aanmelden door te mailen naar: ivnbioblitzswl@gmail.com.

Tips:

Het hele jaar zijn er Paddenstoelen te zien, dat is wat de Mycologen ons graag meedelen. Toch is de piek natuurlijk in de herfst. Daarom is het goed even naar de aantallen te kijken, per 21 September 2025, staat het jaar aantal op 207. In 2024 kwam dit uit op 323 en over de periode 2010-2025 staat de teller op 749. Daar is dus nog een hoop te halen. De beeldherkenning is niet altijd bruikbaar, sommige soorten kunnen alleen microscopisch worden vastgesteld, maar de app kan toch behoorlijk wat soorten onderscheiden. Wat helpt is hoe de foto's gemaakt worden, neem foto's van waar de paddenstoel op groeit (het substraat), de steel, de hoed en ook de onderkant hiervan. Bij invoer op de website is er de optie om bij paddenstoelen het 'substraat' te kiezen. Hier kunnen tientallen opties voor worden aangegeven. Met goede foto's kunnen validators het substraat aangeven voor waarnemingen uit de apps.

Afbeelding: Muizenstaartzwam, op substraatcategorie 'Kegels van Naaldbomen'.

Belangrijkste tip, geniet ook vooral van je waarnemingen.

Afbeelding: jonge Egel, foto Niels Vlasma

Bijlage 1 verslag determinatie wandeling, 13 Augustus

Op 13 Augustus was onze 2e avond determinatie wandeling in het kader van de Bioblitz. De locatie was het militair oefenterrein, Havelte West.

Ter hoogte van het dorpshuis Kallenkote. Met 8 personen konden we direct al op het plein en parkeerterrein van het dorpshuis beginnen, met vondsten als Kransmuur (2e waarneming van het jaar), Knopig helmkruid en Groene naalbaar. In een Eik werd een Ananasgal gevonden, een gal van de gelijknamige wesp en even verderop stond de Bosdroogbloem. Nog voor we ook maar in de buurt van het oefenterrein waren, hadden we al veel soorten gezien.

Op het oefenterrein direct na de eerste zandbaan, zaten we meteen weer in de berm te speuren en vonden leuke soorten als de Grondster (zie afbeelding), Zandblauwtje en Hengel.

Iets verder stond er de eerste paddenstoel, zowel een opengebroken als een verse Ruitjesbovist. Mieren zijn een specialisme, de techniek hielp ons aan een Glanzende houtmier. De categorie bijen, wespen en mieren is juist een categorie waarvan we nog maar 60% van het voorgaande decennium hebben vastgelegd dit jaar, deze waarneming was de 4e waarneming van deze soort dit jaar.

Na iets verder lopen kwamen we op een groot open veld. In de berm vonden we eerst nog Dwergviltkruid, maar al snel lokte het blauw in het veld, een mooi stukje met Grasklokje. Het witte exemplaar zorgde voor verwondering (zie afbeelding). Er stonden ook Kaasjeskruiden, 2 soorten waarvan het Vijfdelig kaasjeskruid ons de eerste nieuwe jaarsoort opleverde. Ondertussen werd er druk insecten gefotografeerd, bijzondere soorten zoals een Noordse winterjuffer werd vastgelegd, andere foto's van de geleedpotigen worden eerst nog thuis nageplozen, wat 24 verschillende soorten voor de avond opleverde.

Het omkeren van een boomstronk gaf zicht op een vermoedelijke levendbarende hagedis, maar niemand had de camera/telefoon in de aanslag. Even was het dubben of er het blad van het Klimopklokje zou zijn gezien, de richting die de app aangaf, toen bewees de goede oude veldgids toch weer zijn dienst, het was een grondstandig blad van het Grasklokje.

Al met al verdween de tijd net als de zon, en waren we na een mooie avond buiten weer terug bij het start.

Dank aan alle deelnemers.

Afbeelding links Grondster, rechts Grasklokje, witte variant

Bijlage 2 Verslag bezoek veld Vollenhoverkanaal

Op een zonnige maandagavond, 18 augustus liepen Johann Prescher en ik zelf (Niels Vlasma), naar een min of meer vergeten plek in de gemeente Steenwijkerland. Een veld met enkele wilgenbossages, ruime rietkraag en 8 Pinken als bewoners.

Een veldje bij Vollenhove, grenzend aan het Vollenhoverkanaal/Kadoelermeer. Het is een halve uitstulping van de gemeentegrens, en een landaanwassing die ervoor de aanleg van de Noordoostpolder nog niet was.

Tijdens een wandeling langs en over de dijk bij Vollenhove, afgelopen Januari, om gebieden te verkennen die interessant zijn voor het soortenjaar, viel mijn oog erop. Wat zou er te zien zijn op een veld dat in open verbinding staat met het Zwarte water?

De eerste opdracht was om erachter te komen welke partij terreinbeheerder is, Natuurmonumenten van de Wieden in elk geval niet gaven ze aan, een opgave van het kadaster bood uitkomst: het veld is van Staatsbosbeheer in honderdjarige pacht uitgegeven aan Natuurmonumenten. Bij de NM-afdeling Flevoland konden ze dit bevestigen en gaven toestemming voor bezoek. In eerste instantie hadden we er een excursie

‘determinatiewandeling’ gepland, echter vanwege het loslopende vee en geen contact hebbende met hun houder, besloten we als IVN-project groep dat toch niet te doen. Als alternatief zijn we op de geplande avond bij Kallenkote geweest, van deze avond is een nog ander verslag, dit was ook een geweldige avond met bijzondere vondsten. Toch bleef dit veld lonken en vond ik Johann (Ecoloog van de gemeente Steenwijkerland), welwillend om mee te gaan.

Terug naar maandagavond 18 augustus. Johann had zich goed voorbereid met een groot waterschepnet, insecten vangnet, cuvet en camera. We waren nog niet op het veld of we hadden al 2 voorbijvliegende Zeearenden waargenomen. Sowieso hadden we leuke vogelwaarnemingen gedurende het bezoek: Watersnip, Baardman, Snor en de IJsvogel, in elk geval 2 exemplaren die om de 5 minuten zichzelf kenbaar maakten. Al snel lag het schepnet in het water met een vangst, onder meer bestaande uit de Kaukasische dwerggrondel, een exotische grondelsoort afkomstig uit het stroomgebied van de Donau, in Nederland voorkomend in Holland, het rivierengebied en de randmeren. Het schepnet verwisselden we met het insecten vangnet, met doorlopend filmen en foto's maken op de groothoeklens van de telefoon, registreerden we diverse insectensoorten zoals een Tweedoorndsmallijf uit de groep wantsen.

Inmiddels had ook een van de nieuwsgierige pinken zich bij ons gevoegd, en liepen we 20 meter verder naar een zanderige slenk die het meer met een plas/dras gebied verbond in het veld. In het zand konden we mooi sporen zoeken, en we waren blij om de prenten van de Europese otter ertussen te vinden. Op deze plek probeerden we nogmaals met het schepnet om te zoeken naar een Grote modderkruiper, helaas was dit gedeelte al te opgedroogd om een goede poging te doen. In het Kadoelensmeer ging het beter en wederom hadden we een aantal vissen. Deze keer zat er een Driedoornige stekelbaars tussen.

Omdat de zon al snel aan het zakken was, besloten we nog een ronde te maken over de rest van het veld, wat voor planten staan er? Zijn er wellicht nog beversporen?

Dit bleek de uitnodiging voor de andere pinken om samen met ons op te trekken.

Het veld is enigszins verruigd, voedselrijk en natuurlijk begraast. De planten die we herkenden hebben we geregistreerd, dit waren voornamelijk Oeverplanten, zoals Penningkruid, Waterbies en Waterzuring. Op een halfnat/halfdroog stuk hebben we Moeraskruiskruid en Rode waterereprijs vastgelegd. Beide soorten bleken nieuw voor het Soortenjaar in de gemeente Steenwijkerland, Moeraskruiskruid is zeldzaam in Nederland en Rode waterereprijs was de eerste gemeentelijke waarneming sinds 2010.

De zon was goed en wel van de hemel, toen we weer terug waren bij het startpunt. Het resultaat: 54 gedocumenteerde waarnemingen van een breed scala aan soortengroepen: vissen, weekdieren, amfibieën, insecten, sporen van zoogdieren en veel planten. Waarschijnlijk nog meer gezien, geleerd en een hele leuke avond gehad.

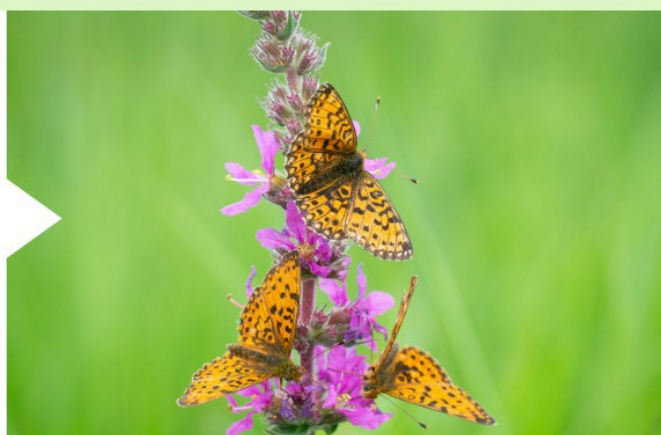
Niels, Johann

BIOBLITZ 2025

Samen brengen we de natuur in kaart

Een BioBlitz is het vastleggen van zoveel mogelijk soorten binnen een bepaalde tijd. Het gaat bijvoorbeeld om planten, dieren en schimmels.

Help ook mee en registreer uw
waarneming via:
www.waarneming.nl

Zo krijgen we een goed beeld van wat
hier groeit en bloeit!

Meer weten? Scan de QR-code.

